

Japansk blomstertrips (*Thrips setosus*)

Annichen Smith Eriksen, NLR Viken

Japansk blomstertrips (*Thrips setosus*) er funnet på blant annet Hortensia i Norge. Denne tripsen er ikke definert som en karanteneskadegjører hverken i Norge eller i Europa. *Thrips setosus* går på mange ulike planteslag og kan spre karanteneskadegjøreren tomatbronsetoppvirus (tospovirus). Det derfor viktig å oppdage tripsangrepet tidlig og starte bekjempelsen.

Opprinnelse og forekomst

Thrips setosus kommer fra Øst-Asia og ble første gang påvist i Europa i Nederland på Hortensia i 2014. Den er funnet i blant annet Kroatia, England, Frankrike, Tyskland, Belgia og Portugal, Danmark og Norge.

Skade

Det største problemet med *Thrips setosus* er at den kan spre tospovirus som er en karanteneskadegjører.

Selv om tripsen heter japansk blomstertrips, er den en bladtrips. *Thrips setosus* spiser på bladene. Den kan suge på kronblad, men spiser ikke pollen. Skaden på bladene sees som sølvaktige/grålige felter med små svarte prikker. Det er viktig å være klar over at det kan være store tripsangrep før det blir synlig skade på plantene.

Voksen *Thrips setosus*. Skade på Hortensia. Foto: Liv Knudtzon

Biologi og smittekilde

Den voksne tripsen er mørk og har et lyst tverrgående felt ved basis av vingene og nymfene er hvitaktig. Voksne trips og nymfer sitter ofte på undersiden av bladene og er ikke så lett å oppdage. Egg legges inn i bladene og er dermed ikke synlige. Preppuppe og puppestadiet slipper seg ned fra plantene og blir liggende på/i dyrkingsmediet og på underlaget som plantene står på. *Thrips setosus* kan overleve i puppestadiet i kalde vintre i Japan og det er fare for at den kan etabler seg på friland i Europa.

Tripsen har mange vertplanter i veksthus og på friland og kan angripe både pryddplanter, grønnsaker (tomat, agurk, paprika) og ugras.

Viktigste smittekilde er importert plantemateriale som stiklinger, småplanter, potteplanter, snittblomster, grønnsaker/frukt og med jord og planetavfall. Siden egg og pupper ikke er lett å oppdage, kan *Thrips setosus* komme som en blindpassasjer og etablere seg uten at du er klar over det.

Bekjempelse

Dessverre er det dårlig erfaring med bruk av nyttedyr mot *Thrips setosus* og angrepet må bekjempes med kjemiske plantevernmidler. Det er foreløpig ikke meldt om at *Thrips setosus* er blitt resistent mot kjemiske plantevernmidler, men ved ensidig sprøyting er det alltid fare for at det kan utvikles resistens.

Forslag til strategi mot *Thrips setosus*:

- Følg med på gule limfeller og sjekk planter regelmessig for å oppdage eventuelle angrep tidlig.
- Ved angrep henges det opp ekstra mange gule limfeller til fangst av voksen trips.
- Start behandlingen med kjemiske plantevernmidler, så fort du oppdager den første tripsen.
- Siden ingen av de kjemiske midlene virker på alle stadiene (egg, nymfe, puppe, voksen), må behandlingene gjentas med ca. en ukes mellomrom inntil angrepet er bekjempet.
- Veksle mellom plantevernmidler fra minst 3 ulike kjemiske middelgrupper. – f.eks. Movento, Conserve og Mainspring. Vær obs på at Movento kan gi skade på flere typer planter, blant annet Hortensia. Prøvesprøyt alltid på noe få planter og vent minst 5 dager før resten av plantene eventuelt behandles.
- Tenk sprøyteteknikk! Tripsen sitter på undersiden av bladene, både på unge og gamle blader. Det må sprøytes grundig slik at hele planten dekkes.
- Husk også å behandle alle plantene i veksthuset inkludert ampler i taket.
- Det er viktig å fjerne ugras og eventuelt planteavfall fortløpende, slik at tripsen ikke oppformerer her.

Ta kontakt med din rådgiver i Norsk Landbruksrådgiving Viken, så hjelper vi deg med en strategi for bekjempelse.